

Múzeumi gyűjteménybe kerülnek a Contergan relikviái
Stiftung Haus der Geschichte Nordrhein-Westfalen, 03. 02. 2023.

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszer történet, Contergan, Németország, nemzetközi

Forrás Internet-helye: <https://www.hdg nrw.de/presse/presse/detail/haus-der-geschichte-nrw-uebernimmt-contergan-sammlung>

Észak-Rajna-Vesztfália múzeumát a tervek szerint öt év múlva nyitják meg Düsseldorfban. A múzeumi alapítvány egy értékes gyógyszer történeti magángyűjtemény birtokába jutott a Contergan-botrányal kapcsolatban.

Catia Monser, aki 1961-ben, maga is a *Contergan* áldozataként született, az évtizedek során több mint száz darabból álló gyűjteményt halmozott fel az ügyel kapcsolatban. Egyebek között gyógyszereket eredeti dobozban, beteg tájékoztatókat, reklámanyagokat, protéziseket, több mint 900 könyvet, a *Westdeutscher Rundfunk* kétrészes tévéfilmjének kellékeit, sajtóanyagokat, saját periratait és dokumentumait.

A Contergan-dosszié: Az Aachen melletti Stolbergben működő *Chemie Grünenthal* 1954-ben szerzett húszéves szabadalmi védelmet thalidomid névre keresztelt, ígéretes gyógyszerjelöltjére. Az eredetileg epilepsziaellenes szernek szánt vegyület ekként nem, azonban fájdalomcsillapítóként, enyhe nyugtatóként és altatóként nagyon is beválni látszott. Alig kétévnyi klinikai kipróbálás után, 1957-től *Contergan* néven forgalmazták. Időközben a *Chemie Grünenthal* kutatói felfigyeltek a szer hányinger csillapító hatására is, melynek révén kitűnően enyhítette a korai terhességben jelentkező émelygéses panaszokat. S mivel a Contergan Nyugat-Németországban vény nélkül kapható szerként került a patikákba, a kismamák buzgón kezdték kapkodni.

Pont ugyanebben az időben, és abban a 46 országban, ahol a gyógyszert engedélyezték és forgalmazták, egy addig teljesen ismeretlen típusú magzati fejlődési rendellenesség ütötte fel a fejét. A szerencsétlenül járt újszülötteken a végtagok csökevényes megjelenése vagy teljes hiánya volt a legfeltűnőbb, de sokukban ez további – egyebek mellett a szívet, a tápcsatornát, a húgyutakat, illetve a szemet és a hallószervet illető – deformitásokkal társult, melyek következtében mintegy 50 százalékuk a születés utáni néhány hónapon belül meg is halt. A többiek csonka vagy hiányzó végtagokkal, esetleg vakon vagy süketen éltek-éltek le az életüket. Szellemileg azonban többségük teljes értékű, akár tehetséges ember lett, mint Thomas Quasthoff basszbariton énekművész. Becslések szerint az 1950-es évtized utolsó és a '60-as évtized első éve között világszerte mintegy 10-20.000, thalidomid- okozta fejlődési rendellenességgel sújtott gyermek született; ebből az ún. Contergan-bébi száma csak Nyugat-Németországban 5.000-re volt tehető.

A thalidomid és az új fejlődési rendellenesség közötti összefüggést Widukind Lenz német gyermekorvos és William McBride ausztrál szülész-nőgyógyász mutatta ki. Az érintett országok hatóságai 1961-ben betiltották a szer forgalmazását; utolsóként 1962 márciusában Kanada vonta be a thalidomidot a piacról.

A tragédia alapjaiban változtatta meg a gyógyszer kutatást és –engedélyezést.

[<https://www.origo.hu/egeszseg/20140203-hatvan-eves-a-contergan-thalidomid.html>]